עדים התחומים על הגט ושמותיהן כו'. פי' מי אמרי' דישראל ניהו וכשר לר"מ לו בעדי מסירה לרבי אלעזר ולא"ל שהן עובדי כוכבים ולא"ל עובדי כוכבים ולא מיתמו עובדי כוכבים בגיטין לו דלמא כיון דשמותיהן כשמות עובדי כוכבים חישינן שמא עובדי כוכבים ניהו ולא מתכשרי אפי' בעדי מסירה לרבי אלעזר ואפי' לר"ש דהא לא מכשיר אלא בשמות מובהקין והכא הם שמות שאין מובהקין דהא מספקינן לי עובדי כוכבים הם לי אלו ובשמות מובהקין ליכא לספוקי דשמות דעובדי כוכבים הן דהא בכל דוכתי לא חיישי דלמא אתו למימסר עלייהו ולקמן לא בא לידינו אלא לוקום ולום והכשרנו מפני שרוב ישראל שבחו"ל ולא חיישי דלמא אתו למימסר עלייהו ולא פריך מגיטין הבאין ממה"י כו' וקס"ד דהא דקתני שרוב ישראל שבחו"ל שמותיהן כשמות עובדי כוכבים לא להכשיר דוקא במדינת הים קאתי אלא טהן טעם לדבר דרגילות הוא דמסקי ישראל בשמות עובדי כוכבים שהרי בח"ל רובן כשמות עובדי כוכבים הילכך בא"י נמי אין לחוש שמא עובדי כוכבים הן דאין רגילות לתתוס עובדי כוכבים בגיטין ומסני דוקא בבאין מחו"ל

קמקשי. כן נראה לר"י:

בגיטי נשים אבל לא בשחרורי עבדים. בירושלמי בעי הגע עצמך היה עבדו של קין הרי חובה הוא לעבד הרי שהיתה אשתו של מוכה שחין הרי זכות הוא לה ליה לך אלא כהדא אילו המוכר עבדו שלא מדעתו שמא איט מכור אילו המגרש אשה שלא מדעתה שמא מגורשת היא פירוש על ידי אחר העבד נמכר מל כרחו ואין האשה מתגרשת על ידי אחר בעל כרחה:

יתיב רב הונא ורב יאחק קמיה דר' ירמיה. תר"ת דאין זה רב הונא שמזיכר בתס בכל הש"ס דאותו היה גדול הרבה מר' ירמיה ולא הוה יתיב קמיה ועוד דקרי להו דרדקי ור' ירמיה חבירו של ר' זירא ומקון ממנו כדאמר בגדה (דף נג.) בעי מיניה ר' ירמיה מר' זירא כו' עד כאן הביאו רבי ירמיה לר' זירא לידי גיחוך ולא נחך ור' זירא תלמידו של רב יהודה כדאמרינן דהוה משתמיש מרב יהודה משום דבעי למיסק לארץ ישראל ומשמאל שהיה רבו של רב יהודה היה לריך לו לרב הונא כדאמר ברים פירקין (דף ה.) בעא מיניה שמואל מרב הונא ב' מנין למתעסק בקדשים כו') : **שמע** מינה התופס לבעל חוב קנה. תימה לר"י אפילו לו תופס לבעל חוב קנה הייטו משום שהוא שליח וקונה אפילו בע"כ לפי שהוא חייב כאילו תפס הוא עלמו אבל כאן אפי' העבד עלמו אינו יכול לעכב את האדון מלאחוז בו אם היה נותן גט שחרור לעבדו אם שלא ישתחרר בקבלה זו כי איט חייב לשחררו אם כן למה יעכב המקבל את האדון מלאחוז כיון דהשתא ס"ד דהאומר תנו לאו מזכי דמי ועוד מה חייב האדון לעבד דחשיב ליה תופס לב"ח ואי חשיב משום דעבד ליה נייח נפשיה כמו שפר"ת לקמן על מילתא אחריתא אם כן היכי חשיב ליה חב לאחרים ונראה לר"י דחשיב קלת חוב משום דעבד ליה נייח נפשיה ומ"מ חשיב ליה חב לאחרים שהרי איט חייב לו האדון כלום והכי פירושו בשלמא לבע"ח קנה לין תימה אם גם כאן קנה בקבלה זו לענין שלא יוכל לאחוז דמשום דעבד ליה נייח נפשיה רוצה הוא שיהיה בעל חוב בכך שיוכל לעכבו מלאחוז ואע"פ שלא נתחייב לכך המקבל דעתו הוא לקבל כמו שרוצה האדון אבל אם התופס לבעל חוב לא קנה כל שכן זה שאיט ב"ח אלא דעבד ליה נייח נפשיה שיוכל האדון לאחוז בו: **דתופס** לב"ח במקום שחב לאחרים לא קנה. אפילו עשאו שליח כדמוכח בפ' הכותב (כתובות דף פד:) גבי יאמר בר תמו דאמר ליה לשלוחיה כו' ולולא כפירוש רש"י דפי' בפ"ק דב"מ (דף י.) דבעשאו שליח לב"ע קנה דאין חילוק דאפילו לא עשאו שליח שלוחו הוא דזכייה מעשה שליחות כדמוכח בפ"ק דב"מ (דף י:) ובפ' אין בין המודר (נדרים דף לו:) וא"ת דהכא קאמר ר"י התופס לב"ח במקום שחב לאחרים לא קנה ובפרק קמא דב"מ (דף י.) קסבר המגביה מציאה לחבירו קנה חבירו והא בהא תליא כדאמר התם רב נחמן ורב חסדא דאמרי תרוייהו לא קנה מ"ט הוי תופס לב"ח במקום שחב לאחרים וי"ל דר' יוחנן מחלק בין מציאה לב"ח דשאני מציאה דמגו דזכי לגבייה מציאה לחבירו לא קנה אבל לא בשחרורי עבדים לפי *שוכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לו אלא בפניו שאם ירצה שלא לזון את עבדו רשאי ושלא לזון את אשתו אינו רשאי אמר להם והרי הוא פוסל את עבדו מן התרומה כשם שהוא פוסל את אשתו אמרו לו מפני שהוא קנינו פי' אם רצה הבעל לחזור בשנתנו קודם שיתנו השליח ליד האשה ולידי העבד יחזור דקסבר ר"מ הפסד ודוב הוא להן לאותן ששחלתו ואין חבין לאדם אלא בפניו לכומר אין אדם נעשה שליח לאדם להיות נפסד על ידו אא"כ עשאו הוא שליח דהיינו בפניו וחכמים פליגי עליה דר"מ בתחנית ואמרי דבשחרור אינו יכול לחזור משנפסד ליד שליח זה ואע"פ שלא עשאו העבד שליח דקסבר זכות הוא לעבד שיצא מתחת ידי רבו לחירות וזכין לאדם שלא בפניו דאין סהרי דניחא ליה דניחי האי שלוחיה להכי שאם ירצה וכו' הילכך כי משחרר לזה לא מפסיד ליה מוונות דבלאו הכי נמי אי בעי לא זיין ליה אבל אם רצה שלא לזון את אשתו אינו רשאי הילכך כי מגרש לה מפסיד לה מוונות. והלא הוא פוסל את עבדו בגם זה מן התרומה פי' אם כהן הוא (הבעל) [האדון] אלמא הוב הוא לו. א"ל מפני שהוא קנינו הוא דמפסיל ניטו מן התרומה מפני שהוא קנינו דכהן עד עכשיו היה אוכל וכי משחרר לזה לאו קנינו [הוא] ולקמן מפרש מאי מהדרי ליה. יתיב רב הונא ורב יצחק בר יוסף קמיה דר' ירמיה ויתיב ר' ירמיה וקא מנמנם ויתיב רב הונא וקאמר ש"מ מדרבנן התופש לב"ח קנה פי' ש"מ מדרבנן דאמרי שהשליח יתפרש לצורך העבד אע"פ שרבו רוצה ליחזור בו ואינו עוד שלוחו וכתפישה בעלמא היא בעל כרחיה התופש לב"ח אדם מן השוק שתפש משלמלי ראובן לצורך שמעון שהוא ב"ח קנה: א"ל רב יצחק בר יוסף אפילו בסקים שחב לאחרים א"ל אפי' ר"ש דאפילו בסקים שחב התופש הוא שקדם ותפש לצורך שמעון מפסיד לב"ח דרבנן ורב לבעלים שרוצה לחזור ואינו יכולים לרבנן אדהכא אמר לה דרדקי הכי אמר ר' יוחנן התופש לב"ח במקום שחב לאחרים לא קנה וא"ת משנתנו כל האומר תן כאותה זכה דמי פי' ואין זה כשאר תופש שהוא תפש מאליו ולא וכהו הלוה אבל הכא הרב זכהו ונתנו לו אע"פ שהעבד לא ידע זכין לאדם שלא בפניו ולגבי עבד דוכות הוא לצאת וכה בעבורו ואינו יכול לחזור בו אבל אשה דוחב לה אין חבין לאדם אלא בפניו ויכול לחזור בו וכן הלכה שהתופש לב"ח במקום שחב לאחרים לא קנה אבל במקום שאינו חב לאחרים קנה וי"ל דאי סברי לה דאמר מתנה ואינו מהימנא הוא שבקי' לה לגבייה בהדמי עד דמסי ליד המלוה ואי לא ל) להיסיגיה ויהיבנא לה ביד אינש דמהימן עד דמסו ליד המלוה. ל"ל דלא אמרינן הכי אלא דוקא הוכא דלית ליה קרקע ואית ליה מסלמלי דמזי לזבוניה אי לא מישמעינ"ה מ"ה אמרינן שהתופש לפ"ח קנה אבל הכי דאית ליה מקרקעי ומסלמלי לא כל הימנו לתפוש מסלמלי של זה שהרי הבלוה אינו יכול להפסיד מעותיו וקי"ל כרבנן דאמרי זכות הוא לעבד שיצא מתחת ידי רבו לחירות דיחיד ורבים הלכה כרבים דוכין לו לאדם שבפניו הילכך מכי הוב ניטא דחירותא לשליח וא"ל הן שפר שהרור זה לעבדי אישתחרר עבדא כל הוכא דאיתיה ואע"ג דלא מסיא ניטא דחירותא לדיה עיין בערוך י"ג בס"פ שאם

ל) נראה דל"ל ולפי לא מהימן יסיגנא לכן.

עדים הבאים ממדינת הים ועדים תחומים עליהם אע"פ ששמותיהן כשמות עובדי כוכבים כשרין מפני שרוב ישראל שבחו"ל שמותיהן כשמות עובדי כוכבים? דתם כדקתני טעמא מפני שרוב ישראל שבחוץ לארץ שמותיהן כשמות עובדי כוכבים

ואיכא דאמרי כי מתניתא בעא מיניה ופשט ליה מהתניתא: **מתני'** *האומר תן גט זה לאשתי ושטר שחרור זה לעבדי אם רצה לחזור בשניהן יחזור דברי ר"מ, וחכ"א בגיטי נשים אבל לא בשחרורי עבדים לפי *שוכין לאדם שלא בפניו ואין חבין לו אלא בפניו שאם ירצה שלא לזון את עבדו רשאי ושלא לזון את אשתו אינו רשאי אמר להם והרי הוא פוסל את עבדו מן התרומה כשם שהוא פוסל את אשתו אמרו לו מפני שהוא קנינו: **גמ'** יתיב רב הונא ורב יצחק בר יוסף קמיה דר' ירמיה ויתיב ר' ירמיה וקא מנמנם ויתיב רב הונא וקאמר ש"מ מדרבנן התופס לבעל חוב קנה א"ל רב יצחק בר יוסף אפי' במקום שחב לאחרים? א"ל אין, אדהכי איתער בדעי ר' ירמיה *אמר להו: דרדקי - הכי *א"ר יוחנן התופס לבעל חוב במקום שחב לאחרים לא קנה, וא"ת משנתינו, כל האומר "תנו" כאומר "זכו" דמי, אמר רב חסדא התופס לבעל חוב במקום שחב לאחרים באנו למחלוקת רבי אליעזר ורבנן *דתנן מי שליקט את הפאה ואמר הרי זו לפלוני עני ר' אליעזר אמר זכה לו וחכ"א יתננו לעני הנמצא ראשון אמר אמימר ואיתימא רב פפא דילמא

עדים הבאים ממדינת הים ועדים תחומים עליהם אע"פ שמותיהן כשמות עובדי כוכבים. ולא יהעינן לו עובדי כוכבים ניהו ולא מתכשרי אפי' בעדי מסירה: **אע"פ שמותיהן כשמות עובדי כוכבים.** ואפי' בלא עדי מסירה וכל שכן בעדי מסירה דלא מחזקינן להו אלא בישראל לפי שרוב ישראל שבחו"ל כו' ואת אמרת לוקום ולום דוקא: **כפס כדקאני מפפא.** וכי מ"ר יוחנן בא"י דאין רוב שמותיהן כשמות עובדי כוכבים הילכך מספקינן דלמא עובדי כוכבים ניהו ופסולין ואפילו בעדי מסירה כרבנן דמתני': **ואיכא דאמרי כי מתניתא בעא מיניה.** גיטין הבאין ממדינת הים ושמותיהן כשמות עובדי כוכבים מהו: **ופשט ליה.** ר' יוחנן ממתניתא דכשירין דבחזקת ישראל ניהו מפני שרוב ישראל שבחו"ל שמותיהן כשמות עובדי כוכבים: **מתני' דלא לחזור בשניהם.** הילכך כי משחרר ליה לא מפסיד ליה מזונות דבלאו הכי אם לא יזין ליה אבל אם לא יזין ליה אכל אלא לזון את אשתו אינו רשאי הילכך כי מגרש לה מפסיד לה מזוני: **ופלא הוא פוסל את עבדו.** בגם זה: **מן הסרומה.** אלמא חוב הוא ל: **אמרו לו מפני שהוא קנייו.** הלא דמיפסל בגיטא מן התרומה מפני שהוא קנייו דכהן עד עכשיו וכי משחרר ליה לא קנייו הוא

ובגמרא מפרש מאי קאמר: **גמ' ת"ש מדרבנן.** דאמרי שהשליח יתפרש הסתר לצורך העבד ואע"ג דבעל קמהדר ביה ואיט עוד שלוחו ותפיסה בעלמא הוא בע"כ: **ספופס לב"ח.** אדם מן השוק שתופס מטלטלי בגכסי לאותן שמעון שהוא בעל חוב קונה: **ואפי' במקום שחב לאחרים.** לשון שאלה הוא (ל) ונשמע מיניה נמי דאפי' במקום שחב התופס הזה בתפיסתו אחת לגוי דהוה ליה נמי בעל חוב דלאחרון ותופס זה שקדם ותפס לצורך שמעון מפסיד את לו וזימנא נמי קנה דהא מתני' נמי שליח זה תופס לעבד וחב לבעלים: **ואם תאמר מתניתין.** הא שמעינן ממתני' דקנה: **כלומר וכו' דמי.** ואין זה כשאר תופס אלא בעל עשאו שליח לגבות בו ואע"פ שהעבד לא ידע, וכן לאדם שלא בפניו: **מי שליקט.** ב"ה עשיר שליקט את הפאה כו' והיינו מקום שחב לגעניים: לא

[תוספתא פ"ו]

כפס כדקאני מפפא. וכי מ"ר יוחנן בא"י דאין רוב שמותיהן כשמות עובדי כוכבים הילכך מספקינן דלמא עובדי כוכבים ניהו ופסולין ואפילו בעדי מסירה כרבנן דמתני': **ואפילו דאמרי כי מתניתא בעא מיניה.** גיטין הבאין ממדינת הים ושמותיהן כשמות עובדי כוכבים מהו: **ופשט ליה.** ר' יוחנן ממתניתא דכשירין דבחזקת ישראל ניהו מפני שרוב ישראל שבחו"ל שמותיהן כשמות עובדי כוכבים: **מתני' דלא לחזור בשניהם.** וכי מ"ר יוחנן בא"י דאין רוב שמותיהן כשמות עובדי כוכבים הילכך מספקינן דלמא עובדי כוכבים ניהו ופסולין ואפילו בעדי מסירה כרבנן דמתני': **ואפילו דאמרי כי מתניתא בעא מיניה.** גיטין הבאין ממדינת הים ושמותיהן כשמות עובדי כוכבים מהו: **ופשט ליה.** ר' יוחנן ממתניתא דכשירין דבחזקת ישראל ניהו מפני שרוב ישראל שבחו"ל שמותיהן כשמות עובדי כוכבים: **מתני' דלא לחזור בשניהם.** הילכך כי משחרר ליה לא מפסיד ליה מזונות דבלאו הכי אם לא יזין ליה אבל אם לא יזין ליה אכל אלא לזון את אשתו אינו רשאי הילכך כי מגרש לה מפסיד לה מזוני: **ופלא הוא פוסל את עבדו.** בגם זה: **מן הסרומה.** אלמא חוב הוא ל: **אמרו לו מפני שהוא קנייו.** הלא דמיפסל בגיטא מן התרומה מפני שהוא קנייו דכהן עד עכשיו וכי משחרר ליה לא קנייו הוא

[תוספתא פ"ו]

ספופס לב"ח. אדם מן השוק שתופס מטלטלי בגכסי לאותן שמעון שהוא בעל חוב קונה: **ואפי' במקום שחב לאחרים.** לשון שאלה הוא (ל) ונשמע מיניה נמי דאפי' במקום שחב התופס הזה בתפיסתו אחת לגוי דהוה ליה נמי בעל חוב דלאחרון ותופס זה שקדם ותפס לצורך שמעון מפסיד את לו וזימנא נמי קנה דהא מתני' נמי שליח זה תופס לעבד וחב לבעלים: **ואם תאמר מתניתין.** הא שמעינן ממתני' דקנה: **כלומר וכו' דמי.** ואין זה כשאר תופס אלא בעל עשאו שליח לגבות בו ואע"פ שהעבד לא ידע, וכן לאדם שלא בפניו: **מי שליקט.** ב"ה עשיר שליקט את הפאה כו' והיינו מקום שחב לגעניים: ל